

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyébe érkezettek derékhadát a szakiskolával és középiskolai végzettséggel rendelkezők alkotják (28,4 és 24,7%). Az általános iskolával, illetve néhány osztállyal rendelkezők aránya együttesen 21,1 százalék. Ez a tény megerősíti a szabolcsi bevándorlásnál tett megállapítást, mely szerint a 80-as évek végén kibontakozott vándorlási hullám az alacsony iskolai végzettségűeket is magával ragadta. A főiskolát, egyetemet végzettek aránya együtt 7,9 százalék, és közelít az értelmiség romániai arányához.²⁹

A szakmákat tekintve asztalosok, autószerelők, esztergályosok, kőművesek, hegesztők keresték megélhetésüket a bányászokkal együtt. Azokban az években próbáltak új munkahelyet keresni, egzisztenciát teremteni, amikor a borsodi ipar szerkezetváltása, modernizációja elodázhatalanná vált. Amikor ipari üzemek sora zárt be, és magasra szökött a munkanélküliek száma. Mindez alaposan megnehezítette a bevándoroltak helyzetét, olykor megcsúfolta bevándorláshoz fűzött reményeit.

IMMIGRATION FROM ROMANIA INTO HUNGARY, AND THE MAIN DEMOGRAPHIC DATA OF THE IMMIGRANTS IN BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLEN COUNTY (1975–1997)

Authors of the study outline the main features of the Romanian policy towards the ethnic minorities after 1945 and remind that owing to the unifying nationalist internal politics highly wide-ranging emigration began at the end of 1980s because of infringements of lawful ethnic rights and the effects of wrong economic policy, which made the circumstances of life more hopeless. The data obtained from the Administrative Service Major Department of the National Central Police Station show that the first group of the immigrants arrived to Hungary in 1975, in the year when the close documents of the European Organization of Security and Cooperation were signed in Helsinki, and following this year the number of the immigrants grew continuously.

The immigration was conspicuously high before the change of the regime and in the following years. We estimate the number of the immigrants (which was considered higher than 74 000 in the period between 1988 and 1994) to 90–100 000 according to the data from the period before 1987 and the data concerning illegal immigration.

The consul's reports mention the infringements towards the Hungarian minority, difficulties of the education in the mother tongue, problems of employment as the reasons of the immigration into Hungary and into West-European countries.

The survey of the immigrants according to professions and trades shows that every third settler was intellectual in the second half of 1980s. The proportion of skilled workers was significant in all the decade analysed in the relevant specialized literature. Persons belong to the age-group fit for work were two-thirds of the immigrants. In the beginning the proportion of women were higher, because with their marriage with Hungarians they provided accommodation for their family in Hungary. But after 1989 men formed the majority of the settlers.

The data of immigrants arrived to Borsod-Abaúj-Zemplén county partly justify the national tendencies, partly complete the picture about the migration process with further details. The cul-

²⁹ 1966-ban Romániában az értelmiség népességen belüli aránya 12,3, a magyar nemzetiségűek körében 11,6 százalék volt. Erdélyben 1956-ban 12,7 százalékot tettek ki a szellemi foglalkozásúak. Az 1977-ben tartott népszámlálás manipulált statisztikai adatai ellenére az valószínűsíthető, hogy a romániai magyarság lélekszáma elérte, vagy meg is haladta a kétmilliót. Hogy a 10 százalék körüli értelmiségi réteg megmaradt-e, az már kétséges, hiszen a román asszimilációs törekvések ezen a téren roncolták leginkább a magyar kisebbség társadalmi szerkezetét. Vö. *Békési B. Béla*: i. m. 18–24.

mination of the immigration was between 1988 and 1990 in county respect. In this period the number of illegal border crossing grew by leaps and bounds, which shows that the crisis of the Romanian internal politics became more serious. The main part of the legal and even the illegal immigrants was young, about 35% of them belonged to the age-group of 21–30.

The immigrants endeavoured to make their own living in the region at that time, when a large number of struggling factories in Borsod-Abaúj-Zemplén county closed down, and the difficulties of employment grew.

Reszler, Gábor–Szászi, Ferenc